

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Februar

Årgang 67 . Nr. 2

1982

(Lars Dalgaard fot.)

Alumnernes juleafslutning

De fleste gamle alumnur husker sikkert juleafslutningen med det store juletræ, som man selv havde været med til at klippe julestads til, i Grønne Sal, julelotteriet, knas og derefter følgende kaffebord i Festsalen, hvor der blev sunget en hel række traditionelle sange, alt forbundet med glæden over den kommende juleferie.

Sådan har juleafslutningen været i mange år, men engang imellem må sådanne fester tages op til revision og måske ændres lidt. Dette skete i 1981.

Lærerpersonalet nærmer sig de 40, og med koner og børn fylder de faktisk for meget, når der også skal være plads til de 137 alumnur, for hvem festen holdes. Derfor indbød man i 1981 kun lærerne, og der meldte sig så få, at disse også blev indbudt til middagen: risengrød og flæsksteg, og straks efter middagen blev juletræet tændt i festsalen, hvorpå man sang de traditionelle julesalmer (»Kimer I Klokker«, »Julen har bragt velsignet Bud« og »Glade Jul«).

Og så blev der leget Bro bro brille og andre lege i Festsalen, hvorpå festen sluttede med fælles kaffebord i Grønne Sal, stadig med de traditionelle sange. Under dette kaffebord holdt rektor Erling Kristensen følgende tale til alumnur:

Rektors tale

Det er ikke så hyppigt, at alle vi, der bor inden for Klosterporten, er samlet. Jeg synes, at én alumneaften ud over juleafslutningen er i underkanten.

Det meste her på skolen er jo stadig nyt for mig, og derfor tager jeg mine egne indtryk med et vist forbehold, og det skal I altså også gøre, men jeg synes, at det er for lidt, der sker på tværs af husene og aldersgrupperne. Og jeg hører også lovlig lidt fra alumnerådet. Selv er jeg stærkt optaget af, hvordan jeg kan få en tættere kontakt med de enkelte alumnur, først og fremmest fordi jeg gerne vil finde ud af, hvordan I befinder jer her på skolen.

Jeg har fået indtryk af, at mange af jer befinder jer særdeles godt, og I er måske nok lidt nervøse for, at der efter rektorskiftet skal

ske for store ændringer. Nogle er efter min opfattelse utilfredse med en hel del, men disse har på den anden side ikke givet udtryk for, hvad de ønsker ændret.

Nu er det ikke min opgave som skolens leder at foretage forandringer blot for at ændre noget, lige så lidt som jeg skal undgå forandringer. Jeg føler det tværtimod som min opgave at fortælle jer, at jeg ikke bilder mig ind, at jeg kan klare det hele og tænke alle de tanker, der er nødvendige for til stadighed at sikre et godt klima og en god ånd på skolen, og jeg er ihvertfald ikke i stand til på rimelig måde alene at træffe alle beslutningerne.

På den anden side vil jeg gerne bruge mig selv og min lyst og evne til at omgås jer blandt andet for at overbevise jer om, at når jeg siger, at *jeg ønsker at dele mit ansvar med jer*, så er det ikke en moderne talemåde, men et virkelig afgørende ønske for mig, først og fremmest fordi jeg betragter en sådan uddelegering som en nødvendig – men ikke tilstrækkelig – forudsætning for et godt klima, som også har betydning for jeres faglige resultater.

Generelt er *et åbent og tillidsfuldt samarbejde* nødvendigt, for det er vigtigt, at vi gamle lader os inspirere af jer unge, og lige så vigtigt er det, at vi gamle ikke i misforstået leflen blot giver efter, men en betingelse for, at et sådant samarbejde kan opbygges, er helt sikkert, at vi ikke opfatter hinanden som modpartner.

Det er mit indtryk fra et meget positivt og godt samarbejde med privatpræceptorerne i den forløbne del af skoleåret, at de alle er virkelig optaget af at fungere som støtter, hjælpere og samarbejdspartnere i den ikke altid problemfri dagligdag på en kostskole.

Hvis jeg skal udtrykke blot ét ønske for vores samarbejde på kostskolen i det nye år, er det, at I vil være lidt mere aktive, for det er den eneste måde, hvorpå I kan sikre jer medindflydelse på løsningen af dagligdagens problemer.

Hvis der ikke kommer ønsker fra jer, vil vi gamle være tilbøjelige til at lægge for stor vægt på afprøvede erfaringer. Jeg ser hen til et tæt og frugtbart samarbejde i 1982, selvfølgelig vil det vise sig, at vi ikke er enige om alt, men *vi må først og fremmest vise hinanden tillid*.

Erling Kristensen.

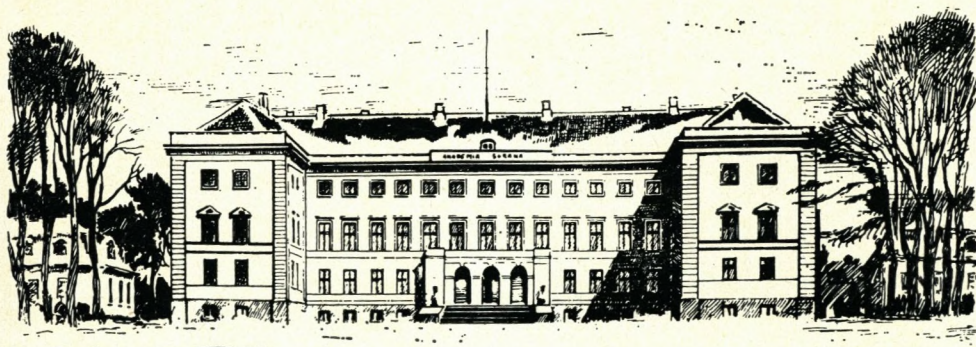
Phønix januar 82

er udkommet den 20. januar med 34 sider. Indholdet er alsidigt: nekrolog over lektor P. F. Truelsen, 25.000 kr. uddeles i legater før jul, en artikel om alumnernes mad, interview med rektor. Hvem bestemmer hvad?, beretning om 3g's ekskursion til Langeland, om støttemuligheder i gymnasiet, en artikel af

Hemming Andersen om Hauchs Samling, rektors tale i kirken ved juleafslutningen og en hel del andet stof.

Bladet uddeles gratis til skolens elever. Abonnement kan tegnes af interesserede ved henvendelse til *Torben Christoffersen*, telf. (03) 63 03 21 for 30 kr. for 3 numre. Nr. 1 er udsolgt.

Red.

Chr. Tom Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

FEBRUAR 1982

67. ÅRGANG

NUMMER 2

DANMARKS GAMLE ORDSPROG V.

Daniel Matras: Proverbes, Frantzøske, Danske, Italienske og Tydske Ordsprock og Sententzer, København 1633, udgivet af Iver Kjær i facsimileudgave med efterskrift, i alt 324 s. indb., 146,40 kr. incl. moms. Trykningen af bindet er bekostet af Statens humanistiske forskningsråd.

Det danske Sprog- og Litteraturselskabs store udgave af *Danmarks gamle Ordsprog* ved selskabets formand lektor Iver Kjær og professor, dr. John Kousgård Sørensen skal omfatte alle danske trykte og utrykte ordsprogssamlinger mellem Peder Låle og Peder Syv, dvs. fra ca. 1350 til ca. 1700. Heraf er i de seneste år udsendt bind I, II og VI, og nu er bind V udkommet.

Daniel Matras blev i 1623 ansat som lærer i fransk og italiensk ved Christian IV's nyoprettede ridderakademi i Sorø. Han blev derved den første offentligt ansatte lærer i romanske sprog i Danmark, og han kom til at spille en væsentlig rolle for formidlingen af fransk sprog og kultur til Christian IV's riger og lande. Han er født i Vendôme i det nordlige Frankrig i 1598 eller 1597, men bortset derfra vides intet sikkert om ham, før han som en ung mand midt i tyverne dukker op i Sorø. Udgiveren sandsynliggør, at Daniel Matras stammer fra Frankrigs reformerte borgerskab: huguenotterne, og at hans kontakt med Danmark er blevet skabt i Strasbourg.

Denne tyske by var et centrum for handel og forskning, flittigt besøgt også af unge danskere, især adelige på den store dannelsesrejse, der dengang ansås for nødvendig, fordi den vordende verdensmand og embedsmand i administrationen, hær og flåde ikke kunne få

passende uddannelse i Danmark. Et vigtigt led i tidens overklassedannelse var kendskab til fransk: »den, som ikke kan fransk, må enten holde sin mund eller blive anset for en barbar«, skrev en professor i Strasbourg i 1603. Hvis de unge ikke havde lært fransk hjemme fra, kunne de gå på sprogskole i Strasbourg.

De purunge menneskers flerårige rejser var imidlertid ikke blot yderst bekostelige, men undertiden skadelige for sjæl og legeme, og Christian IV's ridderakademi i Sorø blev blandt andet oprettet (1623) og forsynet med fremragende danske og udenlandske lærde for at undgå disse rejser. *Ædel i sæder og dyd er bedre end ædel i byrd, og dersom ungdom og visdom fulgtes ad, da kunne man meget udrette.*

Daniel Matras har antagelig fået forbindelse med Danmark og Sorø ved at have været hovmester for nogle af de unge, der lærte fransk hos Strasbourgs berømteste sprogmaster, Daniel Martin. Matras' hele virksomhed som sproglærer og forfatter til sprogpædagogiske bøger er tydeligt påvirket af Martin, og de to sprogmaster har nok kendt hinanden personligt.

Daniel Matras hører imidlertid ikke til de europæiske berømtheder i Sorø. Han er den praktiske sprogmaster, en beskeden stilling, der ligner en hovmesters. Blandt andet havde Matras pligt til at spise sammen med sine elever og tale fransk med dem imens »for bedre øvelses skyld«. Daniel Matras var sprogmaster lige til akademiet lukkede i 1665, hvorefter han kom på pension; men da han dør i 1689 over halvfems år gammel, er det som en af de allerførste huguenotter i den ny fristad Fredericia, hvor huguenotterne senere skulle gøre sig så stærkt gældende.

Som pionerer i undervisningen i fransk og italiensk i Danmark måtte Matras selv skabe

sine lærebøger og hjælpemidler. Han lavede grammatikbøger og ordbøger, som kom i flere forskellige udgaver. Og det er også i denne forbindelse tilblivelsen af Matras' ordsprogssamling må ses.

Proverbes er først og fremmest en ordbog over stående vendinger, dvs. ordsprog og ordspørlige talemåder, på fire sprog: fransk, dansk, italiensk og tysk. Fransk og italiensk var de to fag, som Matras underviste i, dansk og tysk var støttesprog for eleverne. De franske og italienske stående vendinger var forudsætningen for, at de unge herrer kunne begå sig i den europæiske elegante verden. Derfor måtte vendingerne være ægte og ikke hjemmestrikede.

Lektor Iver Kjærs grundige studier over kilderne til Matras' lidet kendte værk har til tider haft karakter af detektivarbejde. *Træet falder ikke for første hug*, men ved en gennemgang af det 16. og 17. århundredes mange tyske, franske og italienske ordsprogssamlinger er det lykkedes udgiveren at finde ud af, hvor Matras har hentet størsteparten af sine stående vendinger. Selv giver Matras kun den lidet præcise oplysning, at han har samlet sit stof »udaf de bedste skribenter«. Flere spor pegede i retning af, at hovedkilden til Matras' franske og tyske ordsprog og talemåder kunne være en fransk-tysk ordsprogssamling af Daniel i Strasbourg. Martins samling blev trykt 1625, 1627 og 1643. 1625-udgaven og 1643-udgaven kendes kun af omtale. 1627-udgaven kendtes i ét eksemplar på biblioteket i Darmstadt, men dette eksemplar brændte, da biblioteket blev bombet under anden verdenskrig. Ved dygtig indsats af Det kongelige

Bibliotek er det lykkedes at finde endnu et eksemplar af 1627-udgaven af Martins samling i Bayerische Staatsbibliothek i München.

Arbejde og flid overvinder alting, og da Martins samling endelig kunne lægges ved siden af Matras', og bøgerne kunne sammenlignes side for side og ordsprog for ordsprog, viste det sig, at mistanken var rigtig: Martins næsten forsvundne bog var Matras' hovedkilde til de fransk-tyske ordsprogssammenstillinger og hans væsentligste forbillede for bogen som helhed. Også en italiensk kilde, en dansk kilde og endnu en fransk kilde har kunnet identificeres.

Matras' sammenstillinger af ordsprog og talemåder på fire sprog bygger ikke bare på skriftlige kilder. Han har også oversat mellem de fire sprog, og han har benyttet mundtlig tradition, specielt når det gælder det danske stof. Det må delvis stamme fra hans elever – *Når man lærer andre, så lærer man sig selv med!*

Matras' *Proverbes* er den ældste kilde til en række talemåder, der stadig har stor udbredelse på dansk, f. eks. *Han vil sælge bagerbørn hvedebrød*. Desuden er samlingen værdifuld ved at rumme et bestemt udvalg af ordsprogstraditionen beregnet for en bestemt samfundsgruppe, adelens, sproglige fremtræden i en bestemt periode, og repræsenterende denne gruppes holdninger og normer. Endelig giver samlingen en i dansk sammenhæng enestående mulighed for at studere ordsprogoversættelsens teknik og indførelsen af europæisk ordsprog og talemåder i dansk tradition gennem oversættelse.

Erik Dal.

Herlovianersproget

Jens Normann Jørgensen, cand. mag. i dansk og historie, vil i gang med at analysere herlovianersproget videnskabeligt, og han er interesseret i at få så meget materiale som muligt. Der foreligger en ældre ordbog over dette specielle sprog, men det lever stadigt, og der kommer nye ord og udtryk til, og derfor er det værdifuldt at få oplysninger frem om, hvornår de pågældende udtryk har været brugt og hvor længe.

Eventuelle bidrag kan sendes til Normann Jørgensen, Lodsgården C 4, st. t. v., 2791 Dragør.

Soranersproget er døbt

I denne forbindelse er det trist at måtte konstatere, at *det specielle soranersprog faktisk er blevet et dødt sprog*. Eleverne kender det ikke mere. Ingen ved, hvad »guls« er, og hvis man lytter efter, høres aldrig udtryk, der er specielle for stedet. Vi har aldrig fået lavet en ordbog, der kan bevare det specielle

soranersprog for eftertiden, og der findes kun spredte oplysninger rundt om i Soranerbladets forskellige årgange. Det er heller ikke mit indtryk, at lærerne har øgenavne mere! Det er vel blevet overflødigt, fordi de ialtfald til de yngre siger fornavn og bruger titulaturen: du.

Hvis man skulle gisne om årsagerne til denne forskel på de to gamle kostskoler, må forklaringen nok søges i, at det herlovianske skolesamfund har været mere lukket og isoleret fra omgivelserne, ialtfald tidligere, mens der har været meget mere samkvem med byens skolesøgende ungdom i Sorø, og nu er der ikke nær så mange alumner, der tilbringer weekenderne på skolen som tidligere, hvor de kun måtte rejse hveranden weekend. Dette i forbindelse med, at de fleste kun tilbringer 3 år på skolen fra 16–19 år i gymnasiet, virker i samme retning.

Hvis nogle af Soranerbladets læsere har lyst til at skrive om det gamle Soranersprog, er sådanne artikler meget velkomne.

Red.

OM TITLER OG TRÆER

Af Niels Hvass (S 59).

Jeg mødte Svend Ranvig ved translokationen i kirken sidste sommer. Det var 25 år siden, jeg var blevet realist, og jeg havde et meget hyggeligt gensyn med kammerater, lærere og skole. Svend greb fat i min arm og spurgte, om jeg ville skrive noget om træer og mig selv, og der lå en undertone i det, som sagde mig, at det kunne jeg godt gøre efter alt det mas, han havde haft med at få mig gennem skolen. Derfor dette, og først et kort curriculum.

Jeg blev senere student fra Sorø (59) og glæder mig til 25 års jubilæet. Efter soldater-tid og et år i skoven, begyndte jeg på havebrugsstudiet – fuldførte reglementeret og blev kandidat af anlægslinien. På 3. del – i 1966 – stiftede jeg sammen med et engelsk firma aktieselskabet SITAS, en forkortelse af Scandinavian Instant Trees A/S. Noget skulle det jo hedde, og det måtte ikke hedde noget dansk, når der var udenlandsk kapital indblandet. I dag beskæftiger firmaet sig med alt, hvad der har med levende træ at gøre: Planteskole for store træer, plantning, træpleje og beskæring samt træfældning og rådgivning. Der er 15 ansatte, og kontor og planteskoler ligger i Ballerup. Jeg er gift med operasangerinde Edith Guillaume. Vi har 2 piger på 14 og 15 år og bor i Hellerup.

Titelforvirring

Som havebrugsstuderende blev man også tituleret stud. Hort ... Vittige venner kunne finde på at glemme det sidste t, og det så ikke så godt ud på konvolutten, når logiværten afleverede brevet. Som havebrugskandidat kan man også hedde cand. hort. Det år, jeg blev færdig, ændrede man havebrugskandidat til hortonom, som et flertal stadig ikke ved, hvad betyder. Foreningen af havebrugskandidater skulle nu have et nyt navn, og en energisk formand syntes, at hortonom lød af for lidt, så han fik gudhjælpemig gennemtrumfet, at den kom til at hedde: Foreningen af danske civilhortonomer, og han anbefalede os at tage denne titel. Der stod jeg af og bruger nu, når det engang imellem er nødvendigt, de gamle betegnelser.

Efter eksamen var jeg et par år ansat ved havebrugsafdelingen. På min kontrakt stod der, at jeg var: Halvdagsbeskæftiget, ikke tjenestemandsansat videnskabelig assistent.

Som leder af et aktieselskab er man direktør, en titel, jeg ofte har svært ved at bruge. Fra min lyserøde fortid klinger det stadig, som om man tilhører en pengepugende overklasse. Det er egentlig en skam, og jeg håber ikke, at andre har det på samme måde, for netop i dag er det de yngre igangsættere, landet har så hårdt brug for.

Man kan i Danmark ikke blive uddannet som træflytter, træplejer eller trædoktor, men må lære det henad vejen. I England hedder faget arboriculture, og den, som udfører ar-

bejdet, hedder enten *arborist* eller *tree expert*. Heller ikke disse titler kan jeg bruge, men det er allsammen ligemeget. Frit valg, det går nok!

Træflytning og planteskole

I oplæringstiden rejste jeg meget til England for at lære om træflytningsmetoder. Vi købte en landrover med træflyttemaskine som anhænger og flyttede i de første år træer fra skove til haver, parker og gader. Det var hårdt fysisk arbejde at grave ringgraven omkring træet og anbringe jernkæderne, der skulle holde på jordklumpen. Min eneste medarbejder og jeg flyttede på en vinter ca. 30 ti meter høje træer fra Hareskoven til den nye Vestskov ved København.

Efter nogle år løb vi tør for flytbare træer. Danmark dyrkedes ikke som England. Det led mellem effektivt skovbrug og landbrug, som hedder woodlands, har vi ikke her, og det var mest i disse områder, det engelske firma kunne skaffe populære by- og parktræer som lind, kastanje, platan, spidsløn, røn. – Dansk rødgran og bøg er ikke velegnede bytræer.

Menighedsrådsformanden for Marie Magdale-ne kirke bad mig gøre en indsats for den 100 år gamle røn over indgangen til våben-huset. Her hjælp end ikke bøner, træet døde af tørken 1975 og overdreven brug af ukrudts-midler på kirkepladsen.

Jeg købte derfor noget jord i Ballerup og lavede Danmarks første specialplanteskole for store træer. Heri produceres navnlig 4-8 m høje gadetræer, som mest sælges til det offentlige, og i mange danske byer kan jeg med glæde finde træerne i god vækst. Af og til er det dog en skuffelse at gense træerne, som typisk har været dyrket i planteskolen i 8 år, fordi de mistrives i et for lille plantehul, er blevet saltet ihjel eller plantet for dybt.

For at gøre træerne mere sikre at transportere og plante, oprettede vi en containerafdeling, hvor træerne - efter at være dyrket til stor størrelse i marken - bliver sat i store potter. Her har vi træer op til 10 m's højde og kan for alvor leve op til navnet Instant Trees, fordi vi med meget kort varsel og uafhængige af årstid kan levere et stort træ.

Egentlig træflytning gør vi ikke så meget ud af mere, men har dog flyttet ret store træer. På Tuborg skulle der udvides en parkeringsplads, og 3 ca. 100 år gamle linde på 15 m højde stod i vejen. Vi flyttede dem med en stor kran i stedet for at fælde dem.

Træplejen

»Det tager 20 minutter at fælde et træ, men 100 år at få et nyt«.

Disse ord stod på en plakat, vi fremstillede for 8 år siden for at begrænse saltning og en

Alleen i Sorø ved Albertikrydset. Det er intet under, at træer mistrives. Her graves alle rødder over på den ene side af 200 år gamle træer for en elektrisk lednings skyld.

tiltagende fældningsiver og for at opfordre til at yde træerne en bedre pleje. Mange store, smukke træer og hele alleer er blevet fældet for at give plads til bilerne, og megen skønhed langs vejene og navnlig i byerne er gået tabt. Efter at man i en overdreven trafikikkerhedskampagne har fået gennemført fældningen af en meget stor del af landets vejtræer, er man nu igen begyndt at plante vejtræer. Nu 15 år efter fældningerne er der videnskabelige udredninger, der siger, at vejtræer fremmer trafikikkerheden. Det er hurtigt, en holdning kan ændres!

Ved at pleje et træ, d.v.s. beskære det for døde, døende og krydsende grene, ved at gode og evt. vande det, kan man forlænge dets liv, når det gøres rigtigt. Ved at vide, at man ikke uhemmet må grave rødder over, komprimere jorden over rodzonen eller fylde jord over rødderne, kan man undgå, at træerne dør og bliver grimme og farlige at færdes under. 80 pct. af mine træplejopgaver går desværre ud på at finde løsninger for de træer, mennesket i forvejen har misrøgtet.

Der er sket en meget stor udvikling indenfor træplejen de sidste år. Det er på en måde først nu, at naturlovene for træer er nedskrevet, hvad angår deres muligheder for at forsvare sig mod angribende mikroorganismer. Alle troede, og mange tror desværre endnu, at man uden skadelige bivirkninger kan såre - bore - og udføre trækirurgiske opgaver i et træ. Jeg har navnlig i Tyskland og England lært at rense sår og huller, plombere, indlægge dræn eller åbne stammerne for at rense for råddent ved, og jeg har udført mange opgaver på denne traditionelle måde. Nu viser det sig - takket være en pålidelig videnskabelig indsats - at mange af indgrebene skader træerne mere, end de gavner, fordi de ødelægger de forsvarsmekanismer (ved indkapsling), som træerne selv sætter op. Forskningen er især foregået på den forstlige forsøgsstation i New Hampshire i USA. Jeg har været på studiebesøg 2 gange og kan nu frit hjemtage studie- og instruktionsmateriale (dias, sort-hvide fotos m.m.).

Jeg forsøger at videregive denne viden ved specialkurser og foredrag og har i den anledning talt på landbohøjskoler i Skandinavien, for parkadministrationerne i mange af de større skandinaviske byer, samt gæsteforelæst i Tyskland, England og USA. Det er ved at instruere andre, man selv lærer tingene eksakt, og ved diskussioner i auditoriet udvides erfaringerne.

Det tager tid at ændre gamle håndværksmæssige traditioner til videnskabeligt korrekte behandlingsmetoder. Det tog nogle år at sadle om, dels fordi der er penge i at hælde cement eller plastikskum i træer, dels fordi jeg ikke har nogen at støtte mig til eller diskutere med herhjemme. - Det er et meget lille fag, jeg har valgt. - Men der sker jo f. eks. også ændringer i den gamle lægekunst. Som spejder lærte man i førstehjælp at smøre fed vaseline på brandsår, i dag skal vi gøre

Spritten kan ødelægge mennesker, dårlig beskæring og pleje ødelægger træer og gør dem farlige.

det stik modsatte ved at hælde koldt vand på såret.

Tyskerne er de sværeste at overbevise om noget nyt, de ikke selv har fundet på. Jeg har været indbudt et par gange til at holde tale og er ikke rigtig populær blandt gamle kolleger og læremestre i det trækirurgiske fag. De betragter mig lidt som forræder og kætter.

Farlige træer

Den sidste storm væltede mange træer i byområder, hvorved der skete stor skade på ejendom, og flere mennesker blev ilde tilredt. Det er faktisk muligt at undgå en del af disse skader, idet det er muligt at opspore de farlige træer. Man kan få et praj om træernes sundhedstilstand ved infrarød fotografering fra luften, og man kan måle stammens styrke ved simpel modstandsmåling. Ved den sidste metode borer man et meget tyndt hul (2,4 mm) 30 cm ind i stammen, derefter sendes en tynd sonde langsomt ind i hullet, og forskellen mellem sundt og usundt ved kan aflæses på et kalibreret ohmmeter.

Jeg kæmper fortsat videre for at sprede oplysning om træer og har oversat en bog: »Sår på træer« fra amerikansk til dansk om emnet.

Det er mit håb, at sådanne metoder i videre udstrækning tages i anvendelse, så vi undgår en hetz mod gamle træer, fordi enkelte er farlige og har forvoldt skade.

Niels Hvass (S 59).

Herlufskolen får pigekollegium i 1985

Knud Lindberg startede en elektrisk fabrik i 1933 og drev den med stor dygtighed til sin død i 1964, hvorefter firmaet kom ind i F. L. Smith-gruppen. I dag hedder det NEA-Lindberg A/S, hvor 500 mand udvikler, producerer og eksporterer det mest avancerede elektroniske udstyr til hele verden.

Knud Lindberg har været sin gamle skole en god mand, næstformand i Herlovianersamfundet og altid parat, når der var en opgave, der skulle løses til gavn for Herlufsholm.

Han og hans kone bestemte i deres testamente, at deres efterladte formue skulle indgå i Herlufsholmfonden efter begges død, og det er nu sket. Kapitalen skal bevares, men afkastet af den er så stort, at det drejer sig om ialt ca. 20 millioner kroner i de næste femten år.

Man er allerede så langt fremme med planerne til et pigekollegium, Birgitte Gøvegården, at det skal indvies den 29. november 1985 på institutionen Skovklosters 850-års dag.

I de første år er der imidlertid ikke penge nok til at gennemføre planerne, og derfor opfordres gamle herlovianere til at yde deres bidrag i form af større og mindre beløb her og nu.

Der skal ikke være enkeltværelser, men fælles sovesale og vaskesale og fællesværelser til ophold om dagen, ligesom det er for drengenes vedkommende.

Det er ikke meningen, at elevtallet på skolen skal øges, men man venter, at elevtallet vil være dalende fra midten af firserne, og ved dette nye initiativ kan den forhåndenværende undervisningskapacitet stadig udnyttes, og samtidig kan man tilgodese pigernes behov for uddannelse, der jo ikke er blevet mindre med årene, snarere tværtimod, og det er næppe nogen skade til, at forholdet mellem antallet af »diple« og »da-le« bliver rettet op, idet pigerne er et positivt supplerende islæt på en drengeskole (diple er mandlige elever, daple er kvindelige elever).

Hvad med Sorø?

Det er fristende at stille dette spørgsmål, når man har læst ovenstående. Svaret er, at der ikke i øjeblikket er lignende planer i gære i Sorø. Vi har jo ikke de samme muligheder som Herlufsholm, der er en privat skole, der selv kan bestemme. Sorø Akademis Skole er en statsskole og helt afhængig af de bevilgende myndigheder, og der er jo for tiden ikke større muligheder!

Red.

Middelalder metode og medier

Festskrift til Niels Skyum-Nielsen på 60-års dagen.

Museum Tusulanums Forlag, Kbhvn. 1981.
Professor i historie ved Københavns Universitet Niels Skyum-Nielsen (S 40) fik i anledning af sin 60-års fødselsdag den 17. oktober 1981 overrakt ovennævnte digre festskrift på ca. 500 sider, hvori 19 fagkolleger behandler hver sit emne spændende fra Uffesagnet til den tyske besættelse af Danmark og Norge den 9. april 1940 og en beretning om Historisk Instituts filmafdeling fra 1965-80. Skriftet er meget alsidigt og vidner om fødselarens vidtspændende interesseområder, der dokumenteres i den afsluttende biografiske oversigt over hans arbejde. Pladsen tillader ikke her at gå nærmere ind på de enkelte artikler, men naturligvis bider man mærke i soransk stof, fx Svend E. Green Pedersens artikel »De danske cistercienserkløsters grundlæggelse og den politiske magtkamp i det 12. århundrede«, hvori bl. a. omtales grundlæggelsen af cistercienserkløstret i Sorø: »De bedste og mest pålidelige af de middelalderlige årbøger daterer Sorøs grundlæggelse til enten 1161 eller 1162. Nutidens historikere er lige så uenige. Karakteristisk er det, at Poul Nørlund et sted i sit forfatterskab lader Sorø kloster være grundlagt 1161, et andet sted 1162. For 1162 er det blevet fremført, at Colbazårbogen og klostrets abbedliste har dette år. Klostrets abbedliste er imidlertid fuld af fejl. For 1161 kan det fremføres, at Lundeårbogen, Rydårbøgerne og Sorø gavebog har dette år. Da gavebogen liggensom Rydårbøgerne – men modsat Lundeårbogen – har en dato, kan den næppe bero på en lundensisk annaltradition. 1161 er derfor det sandsynligste grundlæggelsesår.«

Tre medlemmer af Soransk Samfund har også ydet deres bidrag. *Tage E. Christiansen* skriver om: »To gejstlige Typer fra Valdemarstiden«, dels den uvidende Knud Præst i Aale kirke og dels om relikviekapslen fra Romdrup kirke, der lå i altergraven fra ca. år 1200, til en emsig arkitekt fremdrog den i 1952. Ved nærmere undersøgelse viste det sig, at blykapslen på ydersiden bar en neutral inskription, men på indersiden var der besværgelse rettet til elvermænd, elverpiger og onde ånder om ikke at skade denne Guds tjener Niels. Der er tale om sacrilegium, helligbrøde, når en sådan besværgelse anbringes på et så helligt sted som et katolsk alter. Men hvem er den skyldige? Måske en mand i bispens cancelli, veloppe bispens selv. En meget spændende og veloplagt artikel!

Kai Hørby (S 54) skriver om Arild Huitfeldts benyttelse af den såkaldte Cancellariæ veteris episcopalis liber, et noget mere specielt emne, som kun vanskeligt lader sig referere. Lektor *Jakob Pasternak* (S 48) skriver om kildekritik.

Dette festskrift er et smukt eksempel på vekselvirkning og gensidig påvirkning mellem yngre og ældre historikere, hvilket understreges af mange henvisninger til Niels Skyum-Nielsens forskningsresultater, der forekommer i de enkelte artikler.

Red.

Lektor Hubert Rosens mindelegat

Lektor Rosen døde den 23. jan. 1951. Ved begravelsen i Sorø var vi 5 gamle »Molbechshus-drenge«, der i taknemmelighed over, hvad lektor Rosen havde betydet for os under vort ophold i Sorø, ville gøre en indsats for, at hans navn kunne blive mindet på Sorø Akademis Skole.

Vi besluttede at oprette et boglegat, der hvert år ved juleafslutningen skulle uddeles til eleverne i afgangsklasserne. Rektor påtog sig venligt – med lærerrådets assistance – at indkøbe bøgerne og foretage uddelingen.

Legatet har med 1980 inklusive været uddelt 31 gange, og der er ialt blevet indkøbt bøger for 8.750 kr. Det er ikke noget imponerende beløb, men vi håber, det har været til glæde for vore unge kammerater.

Sideløbende med uddelingerne har det været muligt af de årlige bidrag at opbygge et reservefond, der i dag andrager nom. kr. 15.000 i 10 pct. obligationer plus et kontant beløb på ca. 1.500 kr.

Vi fire bidragydere (den femte Frederik Føgh (1941) rejste få år efter legatets oprettelse til Italien) er nu ved at nå pensionsalderen og har besluttet, at legatet føres videre med den nuværende kapital og beder Sorø Akademis Skole om at påtage sig den fremtidige administration.

Da legatet hidtil har været drevet på kammeratlig basis, er der ingen skriftlige statutter, men jeg skal i nedenstående redegøre for vore tanker.

Legatets navn er: Lektor Hubert Rosens Mindelegat. Af legatets renteafkast uddeles hvert år $\frac{1}{2}$ som boggave, så bøgerne kan uddeles ved juleafslutningen.

Ved uddelingen skal der ikke tages hensyn til opnåede karakterer, men der skal kun ses på, om modtagerne er friske og positive soranere m/k. Den uddelte portion bør være i multipla af 50 kr.

Såfremt inflationen skulle forringe legatkapitalens værdi så væsentligt, at boggaven ikke har nogen praktisk værdi, bemyndiges Skolen til at lade kapitalen »spise op«.

Såfremt staten ved indgreb og anordninger skulle ændre skolens karakter, så den ikke længere er, hvad en gammel soraner forstår ved Sorø Akademi, bemyndiges Soransk Samfund til at anvende kapitalen til andre soranske formål efter bestyrelsens skøn.

De fire bidragydere til legatet er: Erik Kopp 1938, Axel Rosen 1933, Søren Raaschou 1937 og N. J. Tholl 1933.

5. november 1981.

N. J. Tholl.

Poul Frode Truelson

18. marts 1905–24. november 1981

Jeg ville ikke tro mine egne øjne, da jeg bag på en kuvert fra vor datter i København så nedkradset med bylanttreg: »Poul Frode Truelson er død«. I den grad var Poul Frode blevet et begreb i familien, at vi ikke rigtigt kunne forestille os, at han ikke var mere.

Det er vist usædvanligt, selv mellem kostskoledrenge, at man gennem næsten 50 år har kontakt med sin lærer fra gymnasietiden, og at begges børn og til en vis grad børnebørn bliver en del af ens personlige bekendtskabskreds. Bortset fra min far og mor er der næppe noget menneske, der har haft så afgørende betydning for min udvikling i gymnasieårene og valg af livsbane som Poul Frode. Jeg tror, vores klasse var en af de første, han førte op til studentereksamen. Vi kom og gik hos ham som i vore egne hjem og smittedes af hans begejstring for naturens geologiske og biologiske fænomener. Hans seje, jyske personlighed havde en naturlig myndighed og autoritet, der kun undtagelsesvis – og da med fynd og klem – behøvede at ty til hårdtslående argumenter. Ved den slags lejligheder – det kunne være natlig »rav« på sovesalen – gjorde P. F. kort proces, og ingen bar nag bagefter. Det var med dyb bekymring, at vi måtte acceptere, at han på et vist tidspunkt fandt på at dele sin gunst med en kvindelig ledsager, i øvrigt en tidligere elev. Men Nora var et fint valg og blev en integreret del af vennekredsen omkring Poul Frode. Jeg tror nok, bekræftet ved senere samtaler, at vor klasse, matematikerlinien, der tog studentereksamen i 1936, fik en særstilling, også i P. F.s bevidsthed. Hans timer var spændende, og ofte forlod Poul Frode det afstakne pensums slagne landevej og krydrede fremstillingen med aktuelle data og demonstrationsmateriale. Hvor var han dog festlig på ekskursionerne. Bornholmsturen vil nok stå som det uforglemmelige højdepunkt. Det er få givet med samme talent at kunne fange sine elevs interesse for geologiens spor i landskabet og demonstrere, hvorledes man stående på hovedet på Hammeren kan tømme en pilsner. Da jeg selv stod overfor valget af fremtidig livsbane, vaklede jeg stærkt mellem gymnasielæreren i naturfag og medicineren, og det var nok lidt af et tilfælde, at det blev den sidste, der gik af med sejren.

Gennem de forløbne år er forbindelsen mellem os gang på gang blevet knyttet, hvad enten det har været fra Aalborg, Kinshasa (Zaire), Ilorin (Nigeria) eller nu sidst Nuuk/Godthåb. En særlig glæde var det at modtage P. F. og Nora på det danske undervisningshospital i Zaire, hvor i øvrigt en datter en overgang var ansat. P. F. sugede Afrika til sig, og jeg var stolt over at kunne præsentere min gamle, hvidhårede, men raske og rørige lærer for mine afrikanske medarbejdere. Det blev lidt af en tradition – ikke helt uden undtagelser, desværre – at Sorø skulle aflægges

en visit i sommerferien og vore egne børn præsenteres for deres fars gamle lærer. Det var også hos dig, Poul Frode, vi søgte råd, da det skulle afgøres, om vore egne to sønner skulle på kostskole. Du var på een gang loyal overfor din – vor – gamle skole og ærlig nok til som ven at antyde, at der måske var andre alternativer. Denne din helt kompromisløse ærlighed var nok dit mest markante træk, og der er måske enkelte, som har sat mindre pris på denne side af din natur. Men jeg ved, vi er mange, der fremover aldrig vil glemme, hvad du har givet os både på det personlige og faglige plan. Tak, Poul Frode!

Torbjørn Bennike (S 36).

Bankfuldmægtig

Knud Jølver

19. december 1884–29. oktober 1981

Som den sidste af studenterholdet 1903 ar *Knud Wognsen Jølver* død 29. oktober 1981. Hans virke inden for bankverdenen markerer sig ikke frem for mange andre – han var fuldmægtig i Landmandsbanken 1917–50 – men på andre områder har han gjort en bemærkelsesværdig indsats.

Knud Jølver har forfattet beskrivelsen af Sct. Nikolai kirke i Svendborg –, hans fødeby – udgivet 1942 og 1953, og han har medvirket til kirkens udsmykning med værdifulde gaver. Også andre Svendborg-bygværkers bevarelse og udsmykning har han taget del i.

Man kan læse mere om Knud Jølver i Soraner-Biografierne, men en væsentlig oplysning er ikke kommet med, nemlig at han også var en solid personalhistoriker. Han udgav 1955 en stor bog: Efterkommere af Cathrine Copmann og Poul Svendsen med specificerede stamtavler over sidegrenene: Møller (Vejstrupgaard), Mortensen (Gammelgaard), Kähler (Næstved), Jørgensen (Tiselholt) og Wognsen (Falle).

Bogen er forsynet med en lang række oplysende noter m.v.; den er et værdifuldt genealogisk arbejde. AKR.

Han betalte en film om dronningens rejse

Ove Sevel, 59, er adm. direktør og bestyrelsesformand for det jubilerende A/S Nordisk Films Kompagni, og han gav datterselskabet Laterna Film lov til at bruge en halv million på den film om regentparrets rejse til Østen, som i forgårs blev vist ved en særforestilling i Palads.

Ove Sevel fortæller mig, at han på trods af manglende sponsorer bevilgede pengene, fordi det var den 25. film gennem 25 år om kongehuset, og han syntes, det ville være synd, hvis der skulle opstå et hul i rækken. Dronningen og prinsen var meget glad for *Carl Otto Petersens* film, som uden tvivl vil kunne

trække folk til én af de mange Palads-bio-grafer. Den fortjener en chance.

Ove Sevel er ellers ikke sentimental trods Nordisk Films økonomiske succes. For tre år siden lukkede han ét af koncernens selskaber, Oliemøllen, fordi der fortsat var underskud. Til gengæld har han i går købt et nyt datterselskab. Det hedder International Film Teknik og sætter danske tekster på udenlandske films. De tidligere sejre var *Karmark/Philipsen*.

Ove Sevel er stud. polit. For at få råd til at læse færdig, tog han job i Prisdirektoratet,

men han kunne ikke nå begge dele. Han havde dog lært så meget om debet, kredit, henlæggelser og afskrivninger, at han som ung manuskriptforfatter og instruktør på Nordisk hurtigt gled ind i direktionen for at ende på toppen. Han og fru *Birgit Sevel* foretrækker underholdningsfilms, når de privat går i Palads. Er der ikke en god western, er der altid Olsen-Banden. Den gør også matadoren glad.

Berlingske Tidende 6.-11.81.

BREVKASSEN

Kære Palle!

Jeg troede faktisk, at kønsrolledebatten havde raset så længe, at jeg ikke mere lod mig provokere eller gad hidse mig op. – Men nej, jeg MÅ ha' luft for min harme og forargelse over din tale ved Kongeballet.

Da jeg hørte den, blev jeg LIDT rystet, og flere – af blandedt køn – spurgte mig den aften, om jeg ikke nok troede, at det dér var din »behagelige« spøg; det var jeg nu ikke helt overbevist om. – Men jeg var kommet mig nogenlunde over det, indtil jeg fik bladet i dag; på tryk ser det jo endnu værre ud, end det lød.

Du siger, at en mors opgave over for sine børn er at give trøst og lindring, sammenfattet i ordet kærlighed, mens en fars opgave er at udsætte sit afkom for prøvelser, tugt og afsavn, sammenfattet i ordet tugtelse – ganske vist siger du »i dette ords bedste betydning«, hvad du så end mener med det, men det skal vel tage den værste brod. – Jeg siger bare: stakkels børn, stakkels mor og – især – stakkels far.

Dernæst beklager du, at »denne forskel mellem fader- og moderrollen synes ved at forsvinde nu, hvor man også vil gøre mændene til mødre med barselsorlov, bleskiftning, babysitning og meget mere. Det er ikke naturligt ... moderen er aldeles fortrinlig og helt uovertruffen til at passe børnene. Skade kun, at der er nogle, der ikke forstår vigtigheden af denne opgave, og at de vinder gehør«. – Mon det nu også er, fordi opgavens vigtighed undervurderes? – Næppe. Jeg tror, det først og fremmest er fordi, man erkender opgavens overordentlige vigtighed, og derfor finder det urimeligt, at børn hidtil er blevet berøvet et HELT forhold til begge forældre, ved at fædre holdtes/holdt sig uden for i alt for høj grad. Dernæst tror jeg, det er fordi afkommets røgt indebærer såvel det sure – i de første leveår specielt blevask og neddysning af hyleunger – som det søde med efterhånden at få bare nogenlunde manerlige individer ud af samme hyleunger. Og det må være rimeligt, at ansvaret for begge dele tages både af mor og far. – Det at være en aldeles fortrinlig og helt uovertruffen børnepasser er næppe heller et spørgsmål om »natur« snarere om interesse og øvelse. Hvis den hold-

ning, du bringer til torvs, fortsat fik lov at være fremherskende, var det nok mest synd for forældrene – og ungerne!

At manden ikke råber op om højere kønskvotering i hjemmene, kan vel ikke slå nogen med undren. Så vidt jeg har fattet er kønskvotering noget med at »få større del i opgaver«. Og al den stund hjemmets arbejdsopgaver – som er såvel børnepassing som andet – er stærkt nedvurderet, så ville det trods alt nok vække større undren, hvis mændene viste sig at være så snotdumme, at de ligefrem KRÆVEDE så stærk repræsentation i hjemmene, at de kunne få deres retmæssige del i opvask og fjernelse af nullermænd. – Nej vel, så er det da nemmere at lade kvinderne fremstå som så fortrinlige og uovertrufne, at de (næsten frivilligt) påtager sig dette oven i deres udeerhverv (og bild mig ikke ind, at mændene er utilfredse med, at de har det – det bidrager jo altid lidt til hus, bil eller farve-TV, ikke?).

Nej, ved du hvad, Palle, det kan du altså ikke være bekendt – og så i 1982. Jeg tænker dog stadig lidt på dem, der spurgte, om det ikke var din spøg. Tonen i talen var vist tilstræbt humoristisk, selv om den på mig virkede bidende sarkastisk. Men VAR det din spøg – så var den i høj grad malplaceret, og det ophidses mig ikke mindre.

Bodil Wille Møller.

Frokosten den 7. januar

Det var en lille måske ikke udvalgt, men taper skare på ialt 13, der havde trodset glatføre, forsinkede buser m.m. Desværre havde vores frokosttaler Anette Petersen fået forfald, men hun havde dog ringet afbud til telefon 01 - 21 14 92.

Jed ved nu ikke, hvor »desværre« det egentlig var; for jeg ville tro, at hun var blevet skræmt af den samling aldrende herrer: Jeg var med mine 59 år den yngste! Men man kan ikke sige, at vi manglede samtalestof, snarere at munden ikke stod på os! Det skyldes vel nok, at vejret indbød til indtagelse af snaps, men især et fremmøde af nogenlunde samtidige, ja endda klassekammerater: Blume og Tholl (33), Neergaard og Nissen (34), Karsten og Rantzau (37).

Bortset fra den private snak ved bordet blev det fælles emne den umiddelbare følelse af

samhørighed, der viser sig, når man møder en fra skolen. Flere havde erindringer om sådanne oplevelser, både når de havde mødt spontan venlighed, og når de siden havde kunnet »gøre gengæld«. Tholl formulerede det meget fint som: dette mærkelige, der binder os sammen. Uanset under hvilke forhold, så sker der noget, når man møder en gammel soraner; pludselig oplever vi noget hjemligt - »Vi har gået i skole sammen«.

Han havde også en mandag været inde på Det lille Apotek; han havde følt sig næsten fossil, men de unge mennesker (fra 73-81) havde været rare, nærmest overbærende. Men ... de unge er vor fremtid, og Samfundet skal tjene til at bygge bro mellem dem, der »vil være« og dem, der »har været«.

Saxtorph (40) anbefalede, at man fortsatte linien dels med at få unge frokosttalere, dels med de små indlæg i bladet om, hvad de unge arbejder med. Formanden Taarnhøj (37) tilsluttede sig og pointerede, at talerlisten sorterede under Salling (73), og at man i bestyrelsen jo med 2 medlemmer fra de yngste 8 årsgange havde en bevidst overrepræsentation af de unge.

Nissen mente, at vi behøvede jo ikke at have en foredragsholder hver gang.

Vi sneg os 8 mand gennem snebunker og is ned på PRETORIA (Henrik Steffensvej 2), hvor Knud Jørgensen (34) sad og ventede på os.

I øvrigt deltog: Æresmedlemmerne Krog-Meyer (09) og Clausen (25); Baggesen (24), Magnussen (26) og Waagstein (31). N. Sx.

Fødselsdage i februar

1. Salgsinspektør Kaj Aagesen (f. 1902 R 19), Frederiksborgvej 232, 2400 København NV.
2. Kontorassistent Louise Munch-Knudsen (f. 1907 S 25), Flintemarken 53, 1., 2950 Vedbæk.
6. Fhv. sognepræst Carl Emil Skjervek (f. 1907 S 26), Solvænget 5, 5572 Tommerup.
7. Professor, direktør N. K. Hermansen (f. 1922 S 42), Sankt Annæ Plads 10, 3., 1250 København K.
7. Vicedirektør Aage Høfler (f. 1902 R 19), Østerbrogade 39, 2100 København Ø.
9. Fuldmægtig, cand. jur. Per Lind (f. 1922 S 40), Stærevænget 9, 2791 Dragør.
11. Ingeniør Hans Preben Jensen (f. 1902 R 18), 139 Dean Drive, Tenaply, New Jersey, USA.
11. Lærer Arne Jensen (f. 1912 R 29), Ringstedgade 153, 4700 Næstved.
12. Arne Hartvig Fabricius (f. 1902 A 15), 3345 Burlington Avenue, Los Angeles, Californien, USA.
12. Ekspeditionssekretær cand. polit. Hans Henningsen (f. 1922 S 41), Kåresvej 15, 2880 Bagsværd.
18. Læge Sven la Cour Andersen (f. 1932 S 51), Langs Hegnet 3, 2800 Lyngby.

19. Læge Nanna Gjøel (f. 1922 S 40), Steenwinkelsvej 17, 1966 København V.
19. Civilingeniør Poul Chr. Kann (f. 1907 S 25), Krathusvej 8, 2680 Solrød Strand.
20. Sekr., cand. polit. Hans Carsten Jensen (f. 1932 S 52), Henrik Nielsens Vej 16, 4000 Roskilde.
26. Kommitteret, cand. jur. Knud Gemzøe (f. 1892 S 11), Vitus Berings Allé 24, 2930 Klampenborg.
26. Forretningsfører Svend Hjorth (f. 1907 R 22), Glahns Allé 3, 2000 København F.
28. Provisor Astrid Hviid Jensen (f. 1912 S 29), Priorgade 5, 4180 Sorø.

Memo

Frokosttaler i februar *Claus Grønne* (S 75) fortæller om arkæologiens vilkår i en moderne storby.

Frokosttaler i marts: Dr. phil. *Gustav Henningsen* (S 53), taler om hekse, folkeminder og inkvisitioner.

MEDLEMSKONTINGENTET

er af bestyrelsen fastsat til 75 kr. for året 1982. For junormedlemmer fra og med årgang 1975 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun 40 kr. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontinfr i et år, når meddelelse herom gives til:

SORANSK SAMFUND: Kassereren

Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10, 2880 Søborg
(01) 69 11 44
Postgiro 4 00 17 10

NB! UDLANDSMEDLEMMER

Medlemmer bosat i det øvrige UDLAND bedes tilsende os en check trukket på en dansk bank og lydende på danske kroner (det koster ellers samfundet d. kr. 20,00 at indløse en check). Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde uden yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

HENVENDELSER vedrørende:

SORANSK SAMFUND stiles til:

Overlæge Palle Taarnhøj
(Soransk Samfunds formand)
Københavns Amts Sygehus
2800 Glostrup
(02) 96 43 33, lokal 476
Næstformand, lektor mag. art. Thyge Winther-Jensen
Brogården, Lønholt
3480 Fredensborg
(01) 11 87 65 og (02) 28 29 31

Legatansøgninger stiles til:

SORANSK SAMFUND
og sendes til:
Stiftamtmand Ole Perch Nielsen
Drabæksvej 7, Bløvsrød
3450 Allerød, inden den 15. januar.

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 København K.
(01) 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri ApS
(03) 63 05 75

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion
Blegdamsvej 28
2200 København N
(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen
(1939)

H. C. Bjødstrup
Jensen

Urmager & Optiker

St. Kongensgade 32
1264 København K
Telf. 15 18 21

Grundlagt 1821

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/s

Pindstrup
8580 Ryomgård
Telefon (06) 39 61 00

SAAB

**LANCIA
POLSKI FIAT**

Salg - Service

Aut. SAAB-forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE
Tlf. (02) 17 00 72

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL**
SORØ

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 6 00 71 63

THOR-VASK - NÆSTVED

TELEFON 72 25 50